

Nr 93.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående förbättrade pensionsförmåner för vissa förutvarande anställningshavare vid Hässleholm—Markaryds järnväg; given Stockholms slott den 15 februari 1935.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

Under Hans Maj:ts
Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro:

GUSTAF ADOLF.

Ernst Wigforss.

Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet å Stockholms slott den 15 februari 1935.

Närvarande:

Statsministern HANSSON, ministern för utrikes ärendena SANDLER, statsråden UNDÉN, SCHLYTER, WIGFORSS, MÖLLER, LEVINSON, VENNERSTRÖM, LEO, ENGBERG, EKMAN, SKÖLD.

Efter gemensam beredning med chefen för kommunikationsdepartementet anför chefen för finansdepartementet, statsrådet Wigforss:

I överensstämmelse med det mellan svenska staten genom järnvägsstyrelsen, å ena, samt Hässleholm—Markaryds järnvägsaktiebolag i likvidation, å andra sidan, ingångna kontraktet angående förvärvande för svenska statens räkning av Hässleholm—Markaryds järnväg överflyttades från och med den 1 augusti 1930 i statens järnvägars tjänst vissa vid den enskilda järnvägen anställda befattningshavare.

Enligt § 7, sista stycket, i kontraktet åligger det statens järnvägar i fråga om sådan från den enskilda järnvägen övertagen personal, som ej äger delägarskap i pensionskassa, att övertaga de skyldigheter, som bolaget gentemot personalen iklätt sig, respektive att pensionera densamma enligt vid bolaget tidigare tillämpad praxis.

I en till Kungl. Maj:t ställd, den 3 januari 1935 dagtecknad skrift hava följande enligt förenämnda kontrakt i statens järnvägars tjänst överflyttade, förut vid Hässleholm—Markaryds järnväg anställda befattningshavare, nämligen f. d. lokomotivföraren Edvard Wikberg, banvakten Julius Persson och stationskarlen (lokomotivputsaren) Johannes Johnsson, gjort framställning i syfte att de, som icke ägde delaktighet i pensionskassa, måtte — i stället för dem på grund av kontraktet tillkommande, enligt vid den enskilda järnvägen tillämpad praxis beräknad pension — komma i åtnjutande av pension enligt de förmånligare grunder, som jämlikt av Kungl. Maj:t och riksdagen år 1934 lämnat medgivande finge tillämpas beträffande stationsinspektoren N. H. Waldau m. fl. vid nyssnämnda enskilda järnväg förut anställda och samtidigt med sökandena i statens järnvägars tjänst överflyttade befattningshavare.

I avseende å sistnämnda medgivande må erinras om följande:

Under framhållande bland annat, att de i förut omförmälda kontrakt avsedda befattningshavarna, därest den enskilda järnvägen ägt bestånd, enligt vid järnvägen tillämpad praxis kunnat räkna med att få kvarstå i sin befattning vid järnvägen, så länge de kunnat nöjaktigt fullgöra sin tjänst, men att de efter övergången i statens järnvägars tjänst blivit pliktiga att, oavsett om de ännu vore vid full vigör, lämna innehavda befattningar vid uppnådd pensionsålder och därigenom fått vidkännas en avsevärd inkomstminskning, hade Waldau och tre andra förutvarande anställningshavare vid Hässleholm—Markaryds järnväg anhållit att komma i åtnjutande av högre pension än som tillkomme dem enligt förut åberopade kontraktsbestämmelse.

I anledning av ansökningen och i huvudsaklig överensstämmelse med av järnvägsstyrelsen framlagt förslag hemställde Kungl. Maj:t i proposition (nr 250) till 1934 års riksdag, att riksdagen måtte medgiva, *dels* att Waldau, vilken redan uppnått föreskriven pensionsålder och alltså avgått ur statens järnvägars tjänst, finge från och med avgången ur tjänst under återstående livstiden åtnjuta pension av trafikmedel med belopp, motsvarande full statspension för hans befattning vid statens järnvägar, *dels ock* att övriga sökande, vilka ännu ej uppnått för dem gällande pensionsålder, finge vid blivande avgång ur tjänst — därest deras hälsotillstånd då befundes vara sådant, att de kunnat enligt det enskilda järnvägsbolagets praxis fortfarande kvarstå i tjänst — tillerkännas pension, beräknad enligt nyss beträffande Waldau angivna grunder.

☞ Vad Kungl. Maj:t sålunda föreslagit tillstyrktes av bankoutsnittet (utl. nr 48) och bifölls av riksdagen (skr. nr 281).

I fråga om den ytterligare motivering, som åberopades till stöd för nyss återgivna, av riksdagen godkända förslag, samt den närmare innebörden av det sålunda lämnade medgivandet tillåter jag mig hänvisa till förenämnda proposition och utskottsutlåtande.

Beträffande nu ifrågavarande tre befattningshavare inhämtas av föreliggande utredning, bland annat,

att *Wikberg*, vilken är född den 14 augusti 1871 och antagits i ordinarie tjänst vid den enskilda järnvägen den 1 juni 1899, efter uppnådd pensionsålder av 63 år avgått ur statens järnvägars tjänst med utgången av augusti 1934;

att järnvägsstyrelsen med stöd av förut återgivna kontraktsbestämmelser förklarar *Wikberg* berättigad att efter avgången ur tjänst uppbära pension till belopp av 1,113 kronor för år;

att *Persson* och *Johnsson*, för vilka gäller en pensionsålder likaledes av 63 år, äro födda *Persson* den 3 april 1875 och *Johnsson* den 7 oktober 1872 samt antagits i den enskilda järnvägens tjänst respektive den 1 maj 1910 och den 1 oktober 1912;

samt att *Persson* och *Johnsson* enligt bestämmelserna i förenämnda kontrakt äro berättigade att vid avgång ur statens järnvägars tjänst erhålla pension till belopp av 733 kronor vardera.

Vid ansökningen har fogats ett av järnvägläkaren C. Stabe i oktober 1934 för *Wikberg* utfärdat läkarintyg av innehåll, att *Wikberg* vid nämnda dag företagen läkarundersökning befunnits hava sådant hälsotillstånd och sådan kroppsbeskaffenhet, att han, för den händelse han fortfarande varit anställd vid den enskilda järnvägen, kunnat enligt där tillämpad praxis fortfarande få kvarstå i tjänst.

Järnvägsstyrelsen har tillstyrkt den av *Wikberg*, *Persson* och *Johnsson* gjorda ansökningen och därvid erinrat, att i händelse av bifall till ansökningen *Wikberg* skulle erhålla en pension av 1,624 kronor, motsvarande full statspension enligt nu gällande pensionslag för ordinarie tjänstemän vid statens järnvägar, under det att *Persson* och *Johnsson*, vilka vid uppnådd pensionsålder av 63 år icke kunde räkna 30 tjänstår, komme att erhålla pensioner med belopp, motsvarande avkortad statspension, nämligen för *Persson* 1,032 kronor och för *Johnsson* 852 kronor.

Beträffande nu förevarande sökande föreligga enahanda förhållanden, som åberopades till stöd för det av 1934 års riksdag lämnade medgivandet angående förbättrade pensionsförmåner för f. d. stationsinspektoren *Waldau m. fl.* från *Hässleholm—Markaryds järnväg* till statens järnvägars tjänst överflyttade anställningshavare. Jag anser därför i likhet med järnvägsstyrelsen, att den föreliggande ansökningen bör vinna beaktande. I anslutning till fjol-årets åberopade beslut torde sökandena böra berättigas att från tiden för avgång ur statens järnvägars tjänst komma i åtnjutande av pension, motsvarande den statspension enligt pensionsbestämmelserna för ordinarie tjänste-

män vid kommunikationsverken, som skulle hava tillkommit dem, därest nämnda bestämmelser varit å dem tillämpliga. Då Persson och Johnsson ännu icke uppnått föreskriven pensionsålder, bör — såsom i motsvarande fall skett i det år 1934 behandlade ärendet — såsom villkor för åtnjutande av nämnda förmån stadgas, att deras hälsotillstånd vid avgången befinnes vara sådant, att de kunnat enligt det enskilda järnvägsbolagets praxis fortfarande kvarstå i tjänst.

Enligt vad jag inhämtat finnes utöver de i förut omförmälda proposition till 1934 års riksdag angivna befattningshavarna och de nu förevarande sökandena icke någon förutvarande anställningshavare vid Hässleholm—Markaryds järnväg, för vilken medgivande, som här avses, kan ifrågakomma.

Under åberopande av vad sålunda anförts hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

dels att f. d. lokomotivföraren vid statens järnvägar Edvard Wikberg må, räknat från och med dagen näst efter den, då han avgått ur tjänst, under återstående livstiden åtnjuta pension, att utgå av trafikmedel, till belopp av 1,624 kronor för år,

dels ock att banvakten vid statens järnvägar Julius Persson och stationskarlen vid samma järnvägar Johannes Johnsson må under förut angivet villkor vid avgång ur tjänst tillerkännas pension enligt av mig förordade grunder.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan förordnar Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten, att proposition av den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar, skall avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

P. J. Arrhenius.